

LBRIS

We know
books

Antonie Plămădeală

**CINE SUNT EU.
CE SPUN EU DESPRE MINE**

**Convorbiri cu
Arhim. Teofil Părăian**

ediția a III-a

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

EDITURA ANDREIANA
Sibiu, 2025

ISBN 978-606-989-190-2

CUPRINS

Cuvânt de binecuvântare (<i>ÎPS Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului</i>).....	5
Prefață la <i>Ediția I</i>	7
Scurtă biografie.....	11
Vizita la Petrache Lupu.....	15
La școala primară.....	20
Anii de liceu.....	25
La teologie.....	27
De la absolvire până la intrarea în mănăstire.....	37
Întâlnire cu Părintele Arsenie.....	44
Alte întâlniri.....	55
A doua întâlnire cu Părintele Arsenie.....	57
Itinerar spiritual.....	68
Oastea Domnului.....	74
În mănăstire.....	91
Călugăria.....	105
Relația cu Mănăstirea Vladimirești.....	108
Întâlnire cu Părintele Slevoacă.....	121

Maica Teodosia.....	124
Istoria hirotoniei mele.....	156
Activități cu rezonanță în afară de mănăstire...	178
Cărțile mele.....	187
Oameni care m-au ajutat.....	193
Teste edificatoare, dar nu și îmbucurătoare.....	221
Am căzut în chimniță.....	223
M-am suit pe casă.....	225
Trei cumpene din viața mea.....	228
Un bulgăr de zăpadă.....	234
O strângere de mână.....	236
Călugării, colegii mei de mănăstire.....	237
La cumpăna dintre milenii.....	250
Postfață.....	263

întuneric, între umbră și lumină, între închis, deschis. Dacă am avut în față un obiect, l-am reperat. Deci mi-am fixat distanța între obiectul respectiv și mine, fără să știu de fapt ce este obiectul pe care îl aveam în față. Totul se rezuma la umbră-lumină, lumină-umbră. Și această situație am avut-o în toată vremea, până acum, la bătrânețe; și acum mai am senzație vizuală, însă parcă mai slabă decât cele pe care le-am avut în tinerețe. Asta îi făcea pe mulți să creadă că am niște puteri miraculoase, că, în situația de deplină lipsă de vedere, pot totuși să reperez ceva, pot totuși să mă orientez destul de bine. În realitate, eu aveam aceste senzații de vedere, care mă favorizau față de cineva care nu vede absolut nimic; nu face deosebire între lumină și întuneric. Pentru că, în realitate, puținul pe care îl aveam ca posibilitate vizuală a fost puțin, foarte puțin față de ceea ce înseamnă să vezi și foarte mult față de ceea ce înseamnă să nu vezi deloc. Și, părinții mei, care au căutat să mă ajute după posibilitățile lor, fiind oameni de la țară, oameni care nu știau prea multe, cum am zis, mai întâi au încercat cu doctorii, după aceea au încercat cu slujbe, cu preoți, cu Maglavitul.

În 1935, când aveam șase ani și jumătate, la începutul lui septembrie, înainte de a merge la Școala specială de la Cluj, am fost la Maglavit.

VIZITA LA PETRACHE LUPU

Înaltpreasfinția Sa Dr. Antonie: *Și ai vorbit cu Petrache?*

P.C. Arhimandrit Teofil Părăian: N-aș putea spune că am vorbit eu cu Petrache. L-am auzit vorbind, am stat în apropiere de el, m-am atins de hainele lui. Deci ceva deosebit n-am avut de vorbit, pentru că el de fapt era un om cu un fel de gângăveală, nici nu-l înțelegeai foarte bine și în afară de asta, el fiind un om foarte simplu, bineînțeles că nu m-a luat pe mine în seamă, copil fiind de șase ani; dar am stat în preajma lui.

Și îți aduci aminte de el?

Da. Îmi aduc aminte foarte bine. Îmi amintesc cum am ajuns la Maglavit, cum ne-am așezat cu tata, căci el a mers cu mine acolo. Am stat cinci zile la Maglavit. Dimineața, ne sculam și mergeam pe la cruci, pe la icoane, acolo unde erau expuse. •

Tata te ducea de mână?

Da. Nu se putea altfel. Totdeauna, în locuri necunoscute. Dar mă lăsau și singur în locuri cunoscute, unde mă descurcam foarte bine, în curtea noastră, în satul nostru, pe diferite ulițe din apropierea casei noastre. M-am împăcat foarte bine cu colegii cu vedere, am avut prieteni printre ei, mă primeau în societatea lor, la jocurile lor, în măsura în care mă puteam încadra. Deci, am dus o viață normală în satul meu, așa cum este viața oricărui copil. După aceea frații mei au crescut și au fost și ei cu grijă față de mine. Mă luau cu ei când mergeau cu mieii la păscut. Mă duceau prin diferite părți ale satului unde mă orientam și eu; puteam să merg și eu pe acolo pe unde mergeau frații mei, dacă aveam niște puncte de reper, pentru că așa, în gol, nu puteam să merg.

Și-apoi acolo, la Maglavit, am ascultat cuvântările pe care le ținea Petrache. Cuvântări simple, mai mult îndemnuri morale, așa le-am apreciat eu mai târziu. Îi îndemna pe oameni să meargă la Biserică, să postească, să se roage, să nu lucreze duminica. Le spunea că, dacă oamenii nu se întorc la Dumnezeu, o să vină mari necazuri peste ei.

Ți-aduci aminte de aceasta?

Da. Mi-aduc aminte când spunea de ploaie de foc și de pucioasă și asta pe mine m-a timorat într-

un fel. Fiind elev la școala din Cluj, îndată după ce m-am încadrat acolo, la scurtă vreme, a fost un foc în apropierea școlii. Atuncea eu mi-am adus aminte de Maglavit, de ciobanul de la Maglavit, de spusele lui cu ploaia de foc și de pucioasă și... am început să plâng. Mai ales plângeam pentru că mă gândeam că o să se întâmple ceea ce a spus Petrache și că eu muream acolo și părinții mei erau în altă parte. Aș fi vrut să fiu împreună cu părinții mei, dacă tot ar fi trebuit să mor. Bine, n-a fost cazul, pentru că focul s-a stins și totul a intrat în normal. Însă ei mi-au prins slăbiciunea și, când treceau pe lângă mine și câte unul zicea: *Foc!*, eu începeam să plâng. Asta a fost, să zicem așa, într-un fel, câștigul sau necâștigul meu de la Maglavit.

După aceea mi-aduc aminte de anumite situații de acolo, de la Maglavit. Erau acolo niște buturugi, niște copaci tăiați. Și se zicea că *Moșul* – cum îl numea Petrache pe Dumnezeu, căci zicea că L-a văzut ca pe un moș – a venit și a stat deasupra la o buturugă de acolo sau la diferite buturugi din locul acela cu tăietură de copaci. Și oamenii se așezau la buturugi cu fața în jos, pe burtă și cu capul pe buturugă în nădejdea însănătoșirii.

Și mă pune și pe mine tata acolo. Mie nu-mi plăcea deloc, pentru că erau oameni bolnavi acolo și ieșea un miros urât. De aceea stăteam cât stăteam și mă ridicam. Atunci venea tata și iarăși mă-îndesa, zicându-mi: „Mai stai o țără!"; și mai stăteam o țără și iară mă ridicam; și iară venea tata și zicea; „Mă,

de ce nu stai mai mult? Stai și tu acolo!" Eu nu voiam să stau, pentru că nu mă simțeam bine acolo unde mă punea tata să stau, pentru că nu era atmosfera prielnică mie.

Și mi-aduc aminte, de exemplu, că – Doamne, odihnește-l pe tata! – aveam și eu banii mei când am plecat la Maglavit. Mi-au dat rudele ceva bani de la ei, să am și eu banii mei. Și zice tata: „Hai să punem și de la tine doi lei, că poate se primește mai bine”. Așa mi-a părut de rău după acei doi lei pe care i-am dat acolo la Maglavit, fără să fi vrut eu să-i dau, pentru că a vrut tata să-i dau!

După ce m-am întors de la Maglavit, la scurtă vreme am plecat la o școală specială la Cluj, unde am făcut cinci ani. Elev fiind la școala de la Cluj, l-am auzit pe Petrache vorbind la radio. Și eu eram unul dintre cei care l-au întâlnit direct. Îmi plăcea să-l ascult, deși nu-mi mai amintesc de cuvântările de la radio. Cred că aceleași lucruri le spunea și la radio, pe care le spunea în realitate la Maglavit.

Dar ai avut momente când te-ai dus acolo? Sau, altfel spus, înainte sau în timp ce erai acolo ai avut momente când ai sperat ceva, ai crezut în el?

Nu. N-am avut. Adică, pe mine m-au dus alții acolo. Eram prea mic ca să am o atitudine a mea din punctul acesta de vedere. Bunica din partea mamei, Dumnezeu s-o odihnească, mama-bună, cum îi ziceam noi, mi-a spus să zic tot timpul pe drum

„Doamne, dă-mi vedere; Doamne, dă-mi vedere”, iar eu am mai și zis, am mai și lăsat. Mai ziceam și acolo. Nu știu dacă speram, dar știam că trebuie să zic așa, și ziceam.

Ziceai în gând?

Da, în gând. *Doamne, dă-mi vedere! Doamne, dă-mi vedere!...* Și cum zic, m-am atins de cojocul lui Petrache, căci era în curte la el. După un timp, tata a hotărât că trebuie să plecăm, pentru că nu prea aveam adăpost acolo. Noi ne luasem câte o pătură de acasă, pe care dormeam noaptea. Era începutul lui septembrie. Nu era frig, dar dacă s-a stricat vremea și tata a zis: „Hai să mergem acasă”, înainte de a pleca de la Maglavit ne-am dus în curtea ciobanului. El era pe o grămadă de pământ și vorbea lumii sau stătea de vorbă cu oamenii.

Nu-mi mai aduc bine aminte. Și eu, cum eram în apropierea lui, și el avea cojocul pus pe umeri, eu îmi tot puneam mânăca cojocului pe la ochi. Bineînțeles că nu fără rost, adică totuși era nădejdea aceasta că prin contactul cu un om ales al lui Dumnezeu, cum era considerat, o să am un folos. Dar când m-am dus acasă – Dumnezeu s-o odihnească pe mama! –, mama a rămas nedumerită. N-a zis nimic, dar am simțit eu că n-a fost ce s-au așteptat ei și, cumva, că am făcut drumul degeaba. Însă, după aceea, n-am făcut drumul degeaba la școală, fiindcă am învățat lucruri importante și am intrat în viața școlară.

LA ȘCOALA PRIMARĂ

Înaltpreasfinția Sa Dr. Antonie: *Școala primară cum ai făcut-o?*

P.C. Arhimandrit Teofil Părăian: Am făcut o școală specială la Cluj. Era acolo o școală care avea o oarecare tradiție. Era un director care avea studii făcute special pentru nevăzători, la Viena. Îl chema Gheorghe Halarevici.

Deci era o școală pentru nevăzători? Toți copiii erau nevăzători? Erați mulți elevi?

Toți copiii erau sau fără vedere, sau aveau vedere redusă, sau cu deficiențe de vedere.

Nu eram mulți elevi. Eram în toată școala vreo 60 de elevi. Pentru că pe atunci oamenii nu erau îndreptați spre școală. Eu am avut mare noroc că părinții mei au știut de școala aceasta, pentru că noi aveam un unchi al mamei mele, frate cu bunicul meu, care era căsătorit la Florești, într-un sat de lângă Cluj. Unchiul meu s-a căsătorit cu o femeie care avea copii, dintre care unul era învățător într-un sat, în apropiere. El știa de școala aceasta și i-a atenționat pe părinții mei în legătură cu școala. Și părinții

mei și-au dat seama că dacă nu pot face ei ceva anume pentru mine, pot face alții pentru mine, mai mult decât ei.

Așa au hotărât să mă ducă la școala specială de la Cluj. Asta s-a întâmplat în 1935, în septembrie, după ce m-am întors de la Maglavit. Am nimerit la școală într-o clasă condusă de o profesoară cu vocație, tânără, care n-a fost căsătorită, nici nu s-a căsătorit niciodată: domnișoara profesoară Florica Sandu. În prima zi de școală așa s-a prezentat: „Copii, pe mine mă cheamă Domnișoara Profesor Florica Sandu”. Și ea a fost profesoară pregătită anume pentru nevăzători, pentru debili mintal și pentru surdo-muți și lucra la nevăzători. Ea a fost foarte ostentivă pentru binele copiilor. Avea vocație de profesoară și poate chiar o vocație de profesoară la o școală specială.

Și la școala aceea, la școala primară, ce învățați?

Tot ce se învață la școlile obișnuite, însă la posibilitățile de cunoaștere ale unui om care nu vede. Deci am învățat acolo: scris, citit, întâi cititul și după aceea scrisul, în sistemul de scris Braille. Am învățat tot ce se învață la o școală obișnuită, dar adaptat la posibilitățile pe care le are cineva care nu vede. De exemplu, la fizică n-am învățat capitolul lumină, dar am învățat celelalte capitole și apoi totul a mers obișnuit.

Aveam pregătite mulaje. Aveam păsări împăiate. Eu am trăit la țară, însă părinții mei n-au avut rațe și

gâște. Cu toate că în jurul nostru erau rațe și gâște pe care le auzeam măcăind, n-am pus niciodată mâna pe o rață decât la școala specială, pe o rață împăiată. N-am pus niciodată mâna pe o găscă decât la școala specială, pe o găscă împăiată. Așa că acolo am învățat niște lucruri pe care în realitate copiii le învață din contactul cu realitatea din jurul lor; eu le-am învățat la școală. Pe lângă acestea erau mulaje, de exemplu: o cămilă, un elefant din ghips și alte animale pe care noi le pipăiam în clasă la ora care era anume pentru a cunoaște noi ceea ce ceilalți cunoșteau din realitate.

Am învățat geografia pe hărți speciale, am învățat istorie, am învățat română, tot ce se învață la o școală obișnuită. Și asta vreme de cinci ani, pentru că la Cluj am făcut cinci ani, între anii 1935–1940.

Tata a cunoscut la școala aceasta pe un profesor nevăzător, Iacob Lupea, și îmi zicea: „No, așa să te faci tu, ca profesorul Lupea. Să te faci și tu profesor”. Asta ar fi însemnat ca după clasa a IV-a primară să urmez liceul. Lucrul acesta nu se putea, și-am făcut și clasa a cincea și sigur aș fi făcut și clasele a VI-a și a VII-a la Specială, și poate și altceva. Nu știu, dar în 1940 a trebuit să întrerup școala, pentru că partea de nord a Ardealului a fost ocupată în urma Dictatului de la Viena și n-am mai putut să merg la școală și-am rămas acasă.

Dar satul Preacuvioșiei Tale a fost ocupat?

Nu, pentru că eu, fiind de lângă Sibiu, eram în partea neocupată. Și-am rămas atunci cu părinții

mei, doi ani; în anul 1942 am reluat școala, la Timișoara. Tot la o școală specială am adăugat clasa a VI-a. Și-apoi am făcut liceul, la un liceu de văzători în Timișoara, mai mult ca elev particular.

Deci, din cele opt clase care se socoteau la liceu – clasa I-a de liceu corespundea cu clasa a V-a, până la clasa a VIII-a, care ar corespunde acum cu a XII-a –, am urmat restul ca elev particular, adică mă duceam numai la examene. Mă pregăteam cum puteam. Mai erau ceva manuale de la cei care au făcut școala înainte de mine, mi-am mai făcut și eu, mi-am mai copiat anumite lucruri și am mers la examene.

Lucrările scrise le băteam la mașina de scris. În 1942 am scris pentru prima dată la mașina de scris. Eu nu pusesem niciodată mâna pe o mașină de scris, dar știam cum se scrie, știam metoda de scris. Aveam la școala de la Cluj un coleg care, cum ziceam noi atunci, era „de bani gata”, fiul unui negustor din Banat, din Bozovici, căruia părinții lui i-au cumpărat o mașină de scris.

Mașina de scris Remington, mare, au așezat-o în Cancelaria școlii și cu un pedagog de acolo de la școală făcea exerciții de scris la mașină. De la el știam claviatura mașinii de scris. Știam cum să așez degetele pe claviatură, adică începând de la W, degetul mic de la mâna stângă, și în continuare E, R, T, atunci mâna dreaptă, Z, U, I, O și acesta era punctul de plecare. Eu știam unde se găsesc și celelalte litere, clape corespunzătoare literelor din